

Виходить у Львові
що два (крім неділі і
гр. кат. съят) о 5-й
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.
ПІСЬМА приймають
чи якщо франковані.

РУКОПИСІ
звертаються лише на
окреме ждане і за вло-
женим оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІІ
засланчані зільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників ца-
саж Гасмана 9 і в ц.к.
Староства на про-
вінці:

на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на четверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.

З поштовою пе-
ресилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на четверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуації. — З Угорщини. — Побогування португальського правительства. — З Македонії. — Справа марокканська. — Альзасія і Лотарингія.

Бувши чеський міністер др. Жачек ви-
голосив на вічу в Берні моравським промову,
приняту гучними оплесками, в котрій подав
народну, культурну, господарську і суспільну
програму і закінчив свою бесіду такими слова-
ми: Сего лише таки не научу ся, щоби відре-
чи ся свого переконання, та уважаю найбіль-
шим злочином, коли мужі, здобувши собі до-
вірів виборців, не скажуть їм правди в очі.
Колиб я навіть знав, що мене на місци зме-
туть, буду все і всюди голосити правду.

По тій промові майже одноголосно при-
нято кандидатуру дра Жачка.

Угорський сойм радить дальше над буд-
жетом міністерства просвіти. Позаяк прави-
тельству дуже зависить на тім, щоби будже-
това провізория була ухвалена в призначенні
реченци, висадання палати будуть продовжені о
годину денно.

Міністер гонведів Газай був вчера у Від-

ни і відбув кілька конференцій з міністром
війни в справі військових законів.

Вісти про монархістичну революцію в
Португалії против республіки не втихають,
хоч доси не прийшло до вибуху. Республи-
канський дневник португальський подає ті віс-
ти і цілий план сеї революції, котрий мав би
бути таким:

Монархісти поділили свої боєві сили на
три відділи під начальством полковників і ка-
штанів. Войско складається з добровольців,
оплачуваних по 20 корон денно. Передовім
малоб се войско здобути твердиню Валенсія,
а відтак міста Оporto і Коімбра, де монархіч-
не войско скріпило ся тамошнім монархіч-
ним населенем і великою частиною правильного
войска. Відтак ішов би похід по інших містах
краю, а коли би тим способом опановано край,
мали би з'єднані сили монархічні ударити на
Лісbonу і звести рішаючий бій. Про становище
республиканського правительства запевняє „Se-
colo“, що правительство не прикладає до сих
вістей великого значення, але в приготовлені
оборонити республіки оружною силою, а репу-
бліканське войско і флота до того готові. До-
рогою на Бадайоз звіщають з Португалії, що
в краю приготовляють ся поважні події, які
мають довести до привернення монархії. Хоч
португальське правительство удає, мов би нічого

собі з того не робило, то все ж пильнує іспансь-
кої границі, щоби не перепустити через неї
монархістів. Численні родини португальські ви-
носяться за границю, бо сподіваються на вибуху
революції.

Французьке міністерство справ заграниц-
ніх заявило урядово, що не має нічого спіль-
ного з оголошенням марокканського міністерства
справ заграницніх, що до протекторату Фран-
ції над Марокком.

Положення в Македонії представляє ся дуже
невідрадно. Хоч молодотурецький комітет
з Монастира заперечував, будьто би між ним
а солунським комітетом були які суперечності,
то все ж таки показується, що они дійстно є.
В Монастири — як доносить „Polit. Korresp.“
— вхопили керму в свої руки крайні живіла
котрі зовсім не згоджуються з солунським
і царгородським комітетом. Майор Ніязібей, „ли-
цар з під Резни“ втратив вілив. Вправді трохи
его ще поважають задля его давніших заслуг,
однак він тратить ще раз більше прихильни-
ків. Так само недобре вигляди полковника Са-
дика-бей в Монастири. Тамошній комітет скла-
дається переважно з офіцірів, котрі не годять
ся з его поглядами, мов би політика не нале-
жала до войска, бо сам Садик-бей займається
політикою.

Напружене між християнами а музул-

Яків Бачі.

(Оповідання з босанського життя).

I.

Року Божого 1619 або також в 1629 по
утечі пророка, обходили Турки в Пятицерквях
свій піст Рамазану не аби як весело. Що прав-
да не бракувало у них веселості і давнішими
роками, але тим разом лилося дороге вино,
— хоч і як остро пророк єго заказав — ще біль-
ше, бо правовірі мали тим разом три важні
причини до особливої веселості. Найперше
Бехрам бег пятицерковного округа, дай ему
Боже щастя на віки, на котрого спливали всі-
лякі ласки найвісшого короля, зірвав був най-
красшу цвітку з цілого округа, Фатіму, оди-
ноку радість Злайстана-паші і як раз днесъ
давав він знати цілому съвітови, що став бать-
ком. По друге, як раз днесъ, в перший день
серпня, полюбило ся „чорнобривому“ Мугаме-
дові, котрому на прозвище Каракаш, славному
паші з Буди і укріпителеві стовпів Єго Вели-
чества, зробити несподіванку хороброму войску
в Пятицерквях і він прислав від давна уже
невиплачену воякам іх платню. А третя важна
причина тої веселості була та, що проворному
Гейванові Азії удало ся зробити добру орудку.
А тата орудка була така, що він двом кущцям
забрав іх товари, але за то позволив їм завезти
їх собі безплатно і на їх власних конях. Рів-
ночасно і Гейванів товариш Ахмед, прибіль-

шив добичу — не дуже, але все таки трохи —
діставши в свої руки десять нужденних угор-
ських гайдуків над берегом Драви, де тоті від-
важні вояки поіапивавши ся вина, за котре
не заплатили, лежали за покотом як неживі.

Отже як тут не веселити ся таким чор-
тівським щастем?

Коли вечером з високої кріпости вистріл
з моздіра оповістив волю, зароїлося на улицях
і загуділо від веселого крику, рядом засьвітили
ся на горах веселі огні а служба в знатніших
домах уживала ся на всі боки, бо сподівано ся
гостій. Навіть несъміливі раї відоткнули
свобідніше, коли побачили, що їх гнобителі
веселять ся.

Нашому турецькому сусідові нігде не було
так добре, як в південних сторонах Угорщи-
ни. Зайшовши сюди паном, застав він тут все,
що нагадувало ему єго вітчину: велику горяч-
літом, прекороші ночі, звіздисте небо, мов дія-
мантами засіяне, а природа давала съвіжу воду,
але і огністе вино, той заборонений напіток,
котрий мимо того всі любили, як побожний
янічар, так і завзята піхота.

— Наш великий пророк — проклятий той,
хто в него не вірить — не закаює вина для того,
аби ми єго іспили. Так говорив в своїм смутку
Гейван-ага, на великий площі перед мешечю,
коли на небі показала ся вечірна зоря, а вояки,
котрим хотілося пити, поприсідали коло него,
жідучи на єго слово иу тай на єго чарку, ко-
тору веселий Босняк Муйо називав гіяврівською,
бо Гейван випивав її зараз аж до dna.

Отже полило ся дороге вино, незадовго

роздав ся съпів і заграла музика; не довго
тривало, а по найбільшій часті задумчиві Тур-
ки стали завертати очима, що позаходили ім
вже туманом. Загуділи турецькі барабани, роз-
далися вистріли радості, понеслися ся веселі
крики, цмокання і цямкання заїдаючих хапчико-
вояків, а все то зливало ся в одну якус з див-
ну гармонію, від котрої правовірі, що так
набідували ся через день, забули на все лихо
і горе.

А коли они так заїдали та попивали,
крикнув нараз хоробрий Муйо: От і Бехрам
бег. — В одній хвили притихла музика, замов-
кли крики і съпів. З тої сторони як кріпость
надіхала на площу громадка іздців а попереду
Бехрам бег. Мужчина острої постави з чорною
бородою, съвітчими очима і орлиним носом.
Мав на собі червоні шовкові шаравари і зеле-
ний долман з золотими тороками, на голові
мав штучно окружений цвітістий турбан ви-
шитий жовтим шовком, з котрого шмарагдової
аграфи піднимала ся китиця журавлиніх пер.
З боку побренькувала добра але звичайна собі
шабля, єго арабський карій кінь ступав гордо
в красно вишівані наряді, сідло поблизукувало
ся від ріжнобарвних плиток, якими було ви-
ложене, а уздочка була аж білява від правди-
вих туркусів. Тай стрій дружини був відпо-
відний до того всіго. Коли веселі люди поба-
чили пана міста, повітали єго німим поклоном,
а він зліз з коня, приступив до Гейванової
громади та промовив до неї. Від тої великої
честі добрій ага аж не зінав, що з ним діє ся
і почав говорити:

манським населенем у вілясті монастирським доволі значне, а хоч діяльність ватаг не прибрава широких розмірів, то все таки побоюються там поважних подій. Особливо в повіті Блориї панує велике роздратоване між населенем задля численних убийств, за котрі нікого не покарано.

Так само у вілястах Куманово і Скопле відносини невідрядні. Населене там дішше уоружене як перше і отримане рівнодушностю пра- вительства для домагань населення. Прилюдна безпечність дуже непевна, протягом тижня виконано 5 убийств а сім людей поранено, а все те сталося наслідком політичних причин.

Альзация і Льотарингія одержала рівне право виборче. Німецький парламент ухвалив для тих країв конституцію великою більшостю на основі начерку комісії проти консервативних голосів. Відтак ухвалив парламент закон про виборчу ординацию всіми голосами проти голосів консерватистів. Тим способом конституційне питання Альзациі і Льотарингії рішене і ті краї будуть повновартними членами Німеччини, а розлад між населенем сих країв і старих німецьких помало вирівняється. Велику заслугу положив тут німецький центр, підтримуючи домагання населення Альзациі і Льотарингії супротив вузкоглядності первістного начерку, хоч не виходив поза межі осяжного, щоби не попсувати доброго домагання чогось ще лішшого. Так само канцлер мимо рішучого опору консерватистів віднісся прихильно до домагання населення.

Н О В И Н К И.

Львів, 31 мая 1911.

Іменування і перенесення. Є. В. Цісар іменував радника скарбу Едварда Новачинського старшим радником скарбу в етаті департаменту рахункового Міністерства скарбу. — П. Міністер справедливості переніс судию Зигм. Обуховича з Мединич до Снятиня.

Є. Е. п. Намістник др. Михаїл Вобржинський повернув вчера до Львова.

Найкрасший образ всіх великудущих емірів, підпора всіх знатних вельмож, могучий властителю слави і краси, санджакбету п'ятицерковного округа, на котрий спливає щедра ласка найвищого короля!

Буде з тебе Гайване! — перебив єму бег — я не того тут прийшов, хочу лиш побачити, як вам живе ся, моїм вірним слугам.

Сім головних звізд повертає ся на небеснім зводі, через котрі Аллах висилає щастя на людей, а найкрасшою є сходяча, як рано так вечером....

Та бо Гайване, чи ти вже не знаєш нічого, лиш наводити слова з корану?... Я чув, що ти добре зорудував... Я люблю хоробрих мужів.

В твоїй тіні ласкавий бегу всім нам добре, нам негідним рабам, единого правдивого Аллаха!

А дехто Ахмед? — спитав Бехрам і по-вів очима по громаді.

Онтар, пане, в присінку моші — ві-дозвав ся Муйо з помежі гурту.

Ходіть, виглядаймо его — сказав бег і дав знак своїй дружині.

Моші, то красний будинок, з високою банею, її оба високі тоненькі мінарети підносяться ся смило до неба. Її лише що недавно скінчили. Якийсь засуджений на смерть купець з Осека хотів, аби ему подарувати життя, і обіцяв ся бегови зрадити великий скарб. Оба додержали слова: купцеви дарували життя, а правовірні могли від тепер молити ся в новій моші. В моші сходять ся всілякі люди, і ті

— П. Прокуратор скарбу др. Кароль Енгель відвідав в справах урядових на кілька днів до Відня.

Зміни в командах войсковых в Пере-мишли. Генерал-поручник Іван Теркулія, командант кріпости в Пере-мишли перенесений на власну прохання в статус спочинку і одержав при цій нагоді достоїнство тайного радника. — Генерал-поручник Герман Колярд, командант 24 дивізії піхоти іменем командантом кріпости в Пере-мишли. — Генерал-майор Іван Фабріції, командант 26 бригади піхоти кр. оборони іменем командантом 45 дивізії піхоти кр. оборони в Пере-мишли а ген.-майор Альфред Раффай командант 24 дивізії піхоти в Пере-мишли.

Недуга Є. Е. Вп. Митрополита. Стан здоров'я Є. Е. Митрополита гр. Шептицького поганшається постепенно і не дає причини до ніякої обави. ВПреослав. Владика набавився теперішньої недуги в наслідок ревного сповідання обов'язків свого звання. Відвідавши на відпусту до монастиря ОО. Василіян в Крехові сповідав там вірних мимо незвичайно поганої погоди і перестудившися набавився інфлюенци, котра прибрала була досить грізну ферму. Тепер она вже уступає і як сказано нема причини до обави.

Трагічна смерть сумом вскила дім дра Теофіля Кормоша звістного і загальноповажаного адвоката, директора рускої каси задаткової «Віра», патріота і організатора Пере-мишли. В неділю по полуночі дня 28 с. м. розійшлася по місті і порушила до глубини всіх жителів чутка, що син дра Кормоша Стефан Гнат д. ім. Кормош, матурист літ 19 1/2, на ровері ул. Бушковицькою вінав раз з розвера і погиб на місці. Завіваний на поміч лікар сконстатував лише смерть в наслідок пораження серця спричиненого серцевою недугою. Покійник як вельми даровитий і музичальний молодець був окрасою перемиської рускої гімназії і проводиром між своїми товаришами у всіх справах, в яких проявляються найблагородніші змагання молодечої душі. За кілька днів мав покійник сідати до матури. Можна собі подумати яке горе, яка розлука опанували родичів, котрих навіть під ту хвилю не було дома, бо виїхали були на село на вісті, що неумолима смерть так нагло підкосила молоденьке жите їх сина. Нехайже в тім горю бодай то буде їм хоч маленькою відрадою, що з ними сочувствують не лише їх своїки і близькі знакомі але й весь загал Русинів-Українців, котрий в покійнику стратив члена повного як найкрасших надій. Нехайже покійникові рідна его земля буде пером!

Русский народний театр в Снятині. Саля „Сокола“. Початок о год. 8 вечером.

В четвер, дні 1 червня „Вій“, фантастична опера в 4 діях Гоголя.

В суботу, дні 3 червня „Жидівка“, опера в 5 діях Галевія. Гостинний виступ п. Лопатинської.

В неділю, дні 4 маля „Ой не ходи Грицю на вечірниці“, народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицького.

Руска Бурса ремісничо-промислова у Львові, ул. Ходоровського 3, помістить у львівських ремісників за малою доплатою 4 хлопців у шлюсарів, а без доплати 2 у столярів, 1 у ковалів і 1 у стельмаха. Хлопці мають мати укінчених 14 літ, съвідомство з 4-ої класи народної школи і бути здорові. Дальше мають мати два убраня, одне до виходу з друге до робітні, 4 сорочки і ногавиці і 2 пари чобіт. Неостемильовані подані в долученням съвідцтва 4 кл. належить вносити на адресу Ремісничої Бурси, Львів, ул. Ходоровського 3.

Ліцитація. Для 7 червня 1911 о год. 9 відбудеться з магазинах товарних стачії Ярослав публична ліцитація невідобраних товарів, як горівки, розоліси, кава, цукорки, орхи, оцет, мило, сірники, машина до щіття, машини рільничі, начиння бляшані, товари блаватні, скіра, скла, зеленої т. п.

В Лопушанах зборівського повіту, відбудеться дні 4 червня торжественне відкриття ювілейної читальні „Просвіти“ ім. Тараса Шевченка. На се торжество запрошує комітет всіх Впов. Сусідів Українців.

† Катерина Дубинова, вдова по бл. памяти Йосифі Дубині, народнім учителю, упокоїлася в Дашибі коло Стрия, дні 15 мая в 72-ім році життя. Покійний муж бл. п. Катерини за єї згодою записав цілу свою реальність, складаючися з хати, сіножаті і поля вартості 10.000 корон на інституцію „Рускої Бурси“ в Стрию, полишаючи вдові лише доживоте. „Руска Бурса“ вислава тому на похорон свою делегацію зложену з 3 членів виділу і учеників бурсаків, а в імені бурси промовив краснорічно о. проф. Николая Галлянт над гробом покійної меценатки, патріотки.

Гради і зливи. В дні 18 до 21 с. м. навистили Гусятинщину і Скалатщину страшні гради і зливи. Град падав двома наворотами, а злива тревала три години. Всі засівні знищенні до тла. Чого не знищив град того дня, се докінчив град дні 21 с. м. Того дня упав також сніг. Під час зливи троє людей утопилося за двері повені. — Дні 19 с. м. пополудні навистив град і велика злива Стінку коло Раштавців, скалаткого повіту а з малого рова зробила ся нараз така ріка, що в ній о мало не утопилося ся двоє дітей. Того дня прийшло було двоє

що торгують кінами, і ті що продають людей, своїки, що позивають си, батьки, що мають доньки на відане, ворожки, пекарі, різники, крамарі і шевці. Днес в день посту розсівся сітам Ахмед зі своїми людьми і десятма зловленими гайдуками, котрі обдерти і намащені скулилися в якісь темні кутку.

Під час коли Гайванова громада викрикувала з радості, Ахмедова сиділа тихенько. Ахмед сам сидів у витертій світині загнувшись ноги під себе і пакав раз по раз цибух, в чого его приятелі справедливо догадувалися, що він чогось дуже гнівний. Ахмед був таки з Пятицерков родом. Єго мати була з Угорщини, а він сам говорив добре по мадярски. Малим хлопцем, вибирає разом з своїми товаришами воронячі гнізда, пізніше крав грозна винограду, а вже в дванадцяті році належав до ватаги розбійників, котрі ватажко посивівши в розбоях заповів молодому соколови велику будучіність. Єго отець, як честний музуліанин держав ся засади, що темнота в ганьбою і лиш осел нею вдоволить ся, отже посылав его, мно-гонадійного сина до магометанської школи, де богоугодні учителі учили непосидюще молоде покоління. Але Ахмедуньо не много штанят витер на школіній лавці і волів бути волоцюгою. Аж в десять літ по тім, побачив знову свою вітчину. Єго приятелі розповідали, що він чудеса доказував та перейшов цілий світ, о скілько люді его знають. Чи то правда того не знати; але то річ певна, що він вернувшись до міста, осів в опустілій батьківській хаті і жив якось з ласки сусідів. Бехрам-бек може то собі

уважати за заслугу, що молодому музичині, котрого з его зрослими бровами, очами, як у кота, червоною як грань бородою, видутими грудьми і ногами кривими як шаблі, уважано за дуже красного, дав якесь заняття, зробивши его начальником одної ватаги розбійників або башібожуків.

Ай, тожто було жите тих башібожуків і горлорізів! Правда що і тяжке. Вільни, як орли, серце повне відваги, мішонка порожна. Звали лише два роди людей: таких, що щось мають і таких, що нічо не мають. Люди первого рода були їх природними ворогами, бо їх ремеслом було, кождому, що мав гроші і статок, жінку або діти, всьо забирати. Для них було то також всьо одно, чи они мали показати свою штуку на правовірніх, чи на незірвініх „псах“. Коли їм попадуть в руки правовірні, ну, то недобровільна милостиня дістанеться в добре руки — їм бідакам прецінь такий пан, як султан, лихо платить, хоч він богач, — коли ж дасть си вхопити якогось певрінго, тоді то богоугодне діло. І так чоловік чоловіком. Они не питают, чи хтось такий або сякий, чи єго Бог створив Сербом чи Мадяром, аби він лиш смерти не бояв ся. Кому за мало єдиного Бога з єго великим пророком, то нехай собі вірить і в трех. Але служити може лише одному панові: то султан, дай му Боже як найдовший вік прожити.

(Дальше буде).

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

" Ц. К. зелізниць держав. "

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

в и да е

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і від всіх значніших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асигнати

на місця в спальніх вагонах.

Продам великих розкладів єзди і провідників.

Замовлені **білети** на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничої стації.

При замовленні складаного **білету** треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого **білет** має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbüreau, Львів.